

TALEPAPIR

”Det talte ord gælder”

Spørgsmål

Samrådsspørgsmål O til MOF

Hvilke initiativer vil regeringen tage for straks at oprense PFOS-forureninger på statens arealer og for at afværge yderligere spredning af PFOS-forureninger i grundvandet og naturen?

Svar

Indledning

Tak for samrådsspørgsmålet. Jeg starter med at besvare spørgsmål O, inden Forsvarsministeren bidrager med sin besvarelse på det stillede spørgsmål.

Generelt om sagen

Jeg vil gerne indledningsvist give en kort status for, hvad der er sket, siden sidst vi drøftede PFOS-forureninger på samråd her i udvalget.

Myndighederne er nu kommet et skridt videre i forhold til at få skabt et overblik over fundne PFOS forureninger.

Miljøstyrelsen, der står for indsamling og koordinering af information fra de ansvarlige myndigheder, har bedt de relevante myndigheder se nærmere på den umiddelbare risiko for omgivelserne fra de 181 brandpladser, der blev udpeget i september måned. En øvelse, vi skal igennem for at finde frem til og begynde at afværge lignende sager som den ulykkelige i Korsør.

Miljøstyrelsen har modtaget tilbagemeldinger, der dækker 164 af de 181 brandøvelsespladser.

I de modtagne tilbagemeldinger har kommunerne vurderet, at der er eller kan være knyttet en sundhedsrisiko til 47 lokaliteter. De sundhedsrisici, der peges på, omfatter primært arealer med græssende dyr, fiskeri og badning i tilknyttede vandområder og drikkevand.

Miljøstyrelsen er i gang med at rykke de myndigheder, der endnu ikke har svaret. Når jeg har fået en **samlet** tilbagemelding fra Miljøstyrelsen **i det nye år**, vil jeg orientere MOF om resultatet.

Oprensning af PFOS-forureninger

I sidste uge var både Miljø- og Fødevareudvalget og Forsvarsudvalget inviteret til en teknisk gennemgang, hvor vi fik gennemgået de initiativer for PFOS/PFAS, der foreløbigt er sat i gang, herunder EU-regulering af PFAS.

Andre initiativer, der er sat i gang omfatter blandt andet:

- Nye kvalitetskriterier for jord, grundvand og drikkevand og slam,
- Og øget overvågning af vores vandmiljø.

Der var indlæg fra Forsvarets Ejendomsstyrelse og Naturstyrelsen, som redegjorde for tiltag for de arealer, hvor de er grundejere, dvs. de statslige arealer.

Miljøstyrelsen præsenterede kort erfaringer for teknologiske løsningsmuligheder, der er afprøvet i Danmark og i udlandet, og man er i fuld gang med at se på, hvordan andre gør ved PFOS-forureninger, herunder vores nordiske kolleger. Internationalt er der gjort gode erfaringer med jordvask og termisk oprensning. Det er vigtigt, at vi får testet, om nye jordrensningsmetoder passer til de danske forhold.

Jeg prioriterer udvikling og afprøvning af nye teknologier, og der er igangsat flere projekter om PFAS under MUDP. På finansloven 2022 er der netop afsat yderligere 3 millioner kroner, som skal bruges til tilskud til test af relevante teknologier.

I Danmark har regionerne årelang erfaring med oprensninger af mange **andre** slags forureninger med mange slags metoder. Vi har allerede set på Høfde 42, at det er muligt at oprense kompliceret og alvorlig jordforurening på stedet. Vi har ikke samme værkstøjskasse klar for **jord**forureninger med **PFAS**-stoffer, men det skal vi have. Vi vender blikket udad og får udenlandske erfaringer med, for vi skal være godt klædt på. Vi ser allerede nu **for vand**, at vandrensning med danske resinanlæg viser gode resultater i Korsør, og Københavns Lufthavn har gode erfaringer med **vand**rensning med aktivt kul.

Jeg vil gerne nævne Korsørsagen, hvor Slagelse Kommune får hjælp fra en advokat til at kunne vurdere, om der er en forurener, der skal have et påbud om oprensning. Med andre ord, om Slagelse Kommune kan give brandskolen et påbud, eller om forureningen i stedet er under den offentlig indsats og dermed Region Sjællands ansvar.

Samtidig har kommunen blandt andet sikret, at der er opsat hegn ved engen og den å, som måske er skyld i køernes høje indhold af PFOS.

Jeg nævner det, fordi der er mange trin i de her jordforureningssager. Både ift. risiko, ift. hvad der kan gøres på kort sigt og på længere sigt. Det vigtigste har været, siden Korsør sagen blev kendt, at vi gør hvad vi kan for at sikre, at der ikke er lignende sager med samme konsekvenser for menneskers sundhed.

Næste skridt er at finde ud af, hvem der skal betale for en eventuel oprensning. Udgangspunktet i de generelle regler er, at regningen for oprensning betales af den, der er ansvarlig for forureningen, og først hvis det ikke kan lade sig gøre, så træder regionerne til.

Jeg har en klar forventning om, at de ansvarlige myndigheder er i gang med den øvelse.

Igangsatte initiativer på statens arealer

På flere af de arealer med brandøvelsespladser, hvor der kan have været brugt PFOS-holdigt brandslukningsskum, er Naturstyrelsen lodsejer.

Derfor er Naturstyrelsen gået i dialog med kommuner og regioner for at afklare, hvad der skal gøres for at få taget prøver af bl.a. jorden. Prøver, der kan vise, om de konkrete arealer er forurenede med PFOS, og hvad det betyder for brugen af arealerne.

Naturstyrelsen ved positivt, at der i seks tilfælde er græssende dyr på de pågældende brandøvelsespladser eller tilstødende arealer. På de arealer har Naturstyrelsen tilbudt forpagtere af arealerne at betale for at få analyseret kødet. For mig er det afgørende, at der ikke er nogen som spiser kød, som indeholder PFOS.

Desværre er det ikke sådan, at PFOS alene er et jordforureningsproblem. Blandt andet findes PFOS i vores spildevand, og der er fundet PFOS i spildevandsslam, der er kørt ud på marker.

Derfor skal der ikke kun være fokus på jordforurening – men også på initiativer, der bredt mindsker forsat spredning og påvirkning fra PFOS i omgivelserne. Vi skal have vendt hver en sten, når vi ser på de problemer PFOS/PFAS skaber.

Og der er fuld opmærksomhed på PFOS-forureninger. Vi har snuden i sporet for at komme

videre til næste skridt. Miljøstyrelsen sidder for bordenden og koordinerer løbende udviklingen i en tværgående myndighedsgruppe, bestående af fødevaremyndigheden, Styrelsen for Patientsikkerhed, Danske Regioner, KL og Forsvarets Ejendomsstyrelse. Miljøstyrelsen er desuden i kontakt med kommuner og myndigheder de steder, hvor der er risiko for forurening.

Afslutning

Sagen i Korsør, hvor mennesker er direkte berørt ved at have spist kød fra kvæg forurenede med PFOS er alvorlig og har berørt os alle. Derfor vil jeg gøre mit til, at vi kommer hele vejen rundt, også når vi ser på, om der er problemer med PFOS/PFAS-forurening fra andre kilder end brandøvelsespladser. For der skal ikke være den slags skadelige stoffer som PFOS i vores miljø. Derfor arbejder Danmark også sammen med en række andre lande for et mere generelt forbud af de her PFAS-stoffer.

Tak for ordet.